

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

การเปิดรับข่าวสารและความพึงพอใจของผู้ชมในกรุงเทพมหานครที่มีต่อรายการมอรัฐสภา

The Media Exposure and Uses and Gratification of Audience of
“Insight the Parliament” in Bangkok

กนกพร บุญเพ็ญ (Kanokporn Boonpen)¹ วิมลพรรณ อาภาเวท (Wimonphan Arpavate)²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการรับชมรายการมอรัฐสภาของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร (2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการรับชมรายการมอรัฐสากับความคิดเห็นต่อรายการมอรัฐสภาของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร (3) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการรับชมรายการมอรัฐสากับความพึงพอใจต่อรายการมอรัฐสภาของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร (4) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการรับชมรายการมอรัฐสากับความเข้าใจและการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ชมรายการมอรัฐสภาของในเขตกรุงเทพมหานคร และ (5) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อรายการมอรัฐสากับความเข้าใจและการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ชมรายการมอรัฐสภาในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่อายุ 20 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ที่เคยรับชมรายการมอรัฐสภาผ่านทางสถานีโทรทัศน์ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 400 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์จากแบบสอบถามใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยผลการวิจัยพบว่า (1) ลักษณะทางประชากรของผู้ชมรายการมอรัฐสภาในกรุงเทพมหานคร เพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนของผู้ชมรายการมอรัฐสภา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการมอรัฐสภาของผู้ชมในกรุงเทพมหานคร (2) ด้านพฤติกรรมการรับชมรายการมอรัฐสภา พบว่า ช่องทางการรับชมรายการ ความถี่ในการรับชมรายการ และการเลือกรับชมรายการต่างกันมีความเห็นต่อรายการมอรัฐสภาแตกต่างกัน (3) ด้านความพึงพอใจต่อรายการมอรัฐสภา พบว่า ความถี่ในการรับชมรายการ และการเลือกรับชมรายการต่างกัน มีความเห็นต่อรายการมอรัฐสภาแตกต่างกัน (4) ด้านความเข้าใจและการนำไปใช้ประโยชน์ พบว่า ผู้ชมรายการมอรัฐสภาที่มีความถี่ในการรับชมรายการ และการเลือกรับชมรายการต่างกันมีความคิดเห็นต่อรายการแตกต่างกัน (5) ด้านความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อรายการมอรัฐสภาคมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจและการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ชมรายการมอรัฐสภาในกรุงเทพมหานคร และข้อเสนอแนะของผู้ชมรายการมอรัฐสภา คือ ควรนำเสนอเนื้อหาที่เพิ่มพูนความรู้ ให้แง่คิดทัศนคติที่ดีต่อกฎหมาย การเมือง ระบบการปกครอง และสภาผู้แทนราษฎรของไทย และพัฒนารูปแบบสื่อการนำเสนอข่าวสารที่เกิดประโยชน์แก่ประชาชนทุกกลุ่ม อาชีพ ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีอันจะก่อให้เกิดความสามัคคีและอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบของคนในชาติ

คำสำคัญ รายการมอรัฐสภา การเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ

¹ นักศึกษาลัทธิศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร pin_p_87@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ รองอธิการบดีฝ่ายสื่อสารและภาพลักษณ์องค์กร wimonphan.av@hotmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

This is to study the audience demographic have a relationship with audience behavior in watching of Insight the Parliament of people in Bangkok, Compare the audience behavior have an effect and satisfaction and uses and gratification on insight of parliament and to study the audience's opinion and satisfaction has a relationship with audience's understanding and benefits on Insight the Parliament by using survey research. The sample was 20 years old and over from targeted 400 people who are in Bangkok and ever watched this TV program. The research instruments were questionnaires and collected data was analyzed by SPSS. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, average and standard deviation. The statistics used to test the hypothesis was t-test. And statistical analysis of the difference between averages was One-way ANOVA. The result found that (1) the demographic of the audience which are sex, occupation and income has an effects on Insight the Parliament. (2) watching TV behavior such as watching frequency, channels, and media selection also have an effect on insight of parliament. 3) The satisfactions for the audiences in which the content were up to date, timely and lead to an understanding of the political and legislative work are the factors that effect on insight of parliament. 4) Audience's satisfaction depends on watching frequency, media selection and exposure and causes different opinion. 5) Audience's opinion and satisfaction has a relationship with audience's understanding and benefits on Insight the Parliament. The recommendations of a parliamentary audience were; the channel should present the content with increasing knowledge in positive attitude towards the legal, political regime and representatives of Thailand. Moreover, the news media should be developed and benefit for people knowledge, understanding and build relationships that will bring unity and live together in peace of the nation for all occupational groups.

Keywords: Insight the Parliament, Media exposure, Satisfaction

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันการสื่อสารเข้ามามีบทบาทอย่างมากในทางการเมือง ประกอบกับสื่อวิทยุโทรทัศน์มีการพัฒนาและได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างกว้างขวาง ในทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับ ด้วยว่าสื่อวิทยุโทรทัศน์มีทั้งภาพและเสียงที่สามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้ตลอดเวลา จึงส่งผลให้สื่อวิทยุโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อประชาชนในด้านความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรม รวมถึงสามารถโน้มน้าวอารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติของผู้รับชมได้เป็นอย่างดี กิจกรรมวิทยุโทรทัศน์ในประเทศไทยขณะนี้มียอดการขยายตัวมากขึ้น และด้วยความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี มีการนำระบบดิจิทัลเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิตและการควบคุมการออกอากาศ ทำให้ประชาชนได้รับโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการที่มีความหลากหลาย รวดเร็ว และชัดเจนขึ้น เนื่องจากจำนวนช่องรายการที่มากขึ้นและคุณภาพที่ดีกว่าระบบอนาล็อก โดยทางคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เปิดให้มีการประมูลใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ จำนวนทั้งสิ้น 48 ช่อง ประกอบด้วย กลุ่มช่องประเภทบริการสาธารณะและชุมชน จำนวน 24 ช่อง และ กลุ่มช่องประเภทบริการธุรกิจระดับชาติ จำนวน 24 ช่อง และด้วยปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้กลุ่มธุรกิจกิจการวิทยุโทรทัศน์จึงมีการแข่งขันกันสูงขึ้น

สถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา เป็นสื่อสาธารณะ ภายใต้การกำกับของ กสทช. ทำหน้าที่ส่งสารประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่สาระความรู้ทั่วไปข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย กระบวนการทางด้านนิติบัญญัติ และกิจกรรมของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างสมาชิกรัฐสภากับประชาชน ในส่วนของการดำเนินการออกอากาศ จะเน้นการถ่ายทอดสดการประชุมสภาตั้งแต่เริ่มประชุมจนเสร็จสิ้นการประชุม นอกจากนี้ยังมีรายการต่างๆ ออกอากาศระหว่างที่ไม่มีการถ่ายทอดสดการประชุม โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายที่มีความสนใจทางด้านการเมืองอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งประชาชนที่ชมรายการทุกรายการสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นเข้ามายังสถานีได้ ซึ่งรายการมองรัฐสภานั้นเป็นอีกหนึ่งรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาที่มีกลุ่มเป้าหมายร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านรายการจำนวนมาก ทั้งนี้รายการมองรัฐสภา เป็นรายการสนทนาด้านการเมืองการปกครองกับสมาชิกรัฐสภาและนักวิชาการ ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ทุกวันจันทร์ – พฤหัสบดี ตั้งแต่เวลา 09.05 – 10.00น.และ 17.05 – 18.00น. ในระบบดิจิทัลช่อง 10 และระบบดาวเทียมและเคเบิลช่อง 20 และทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ทุกวันจันทร์ – พฤหัสบดี เวลา 09.05 – 10.00น. และจากช่วงเวลาการออกอากาศนี้เองเป็นช่วงเวลาที่ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่อยูระหว่างการเดินทางหรือการปฏิบัติงาน ปัญหาที่ตามมา คือ ผู้ชมในกรุงเทพมหานครจะมีโอกาสในการรับข้อมูลข่าวสารจากทางรายการมาน้อยเพียงใด และมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ซึ่งคำตอบของคำถามเหล่านี้จะนำไปเป็นข้อมูลในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโดยใช้รายการเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ต่อไป ประกอบกับประชาชนในกรุงเทพมหานครเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปิดรับข่าวสารทางสื่อวิทยุโทรทัศน์มากที่สุดเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ รวมทั้งยังมีความหลากหลายทางด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ จึงน่าจะมีความคิด ความรู้สึก ทศนคติ และความพึงพอใจต่อรายการที่แตกต่างกัน (สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร . 2558)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

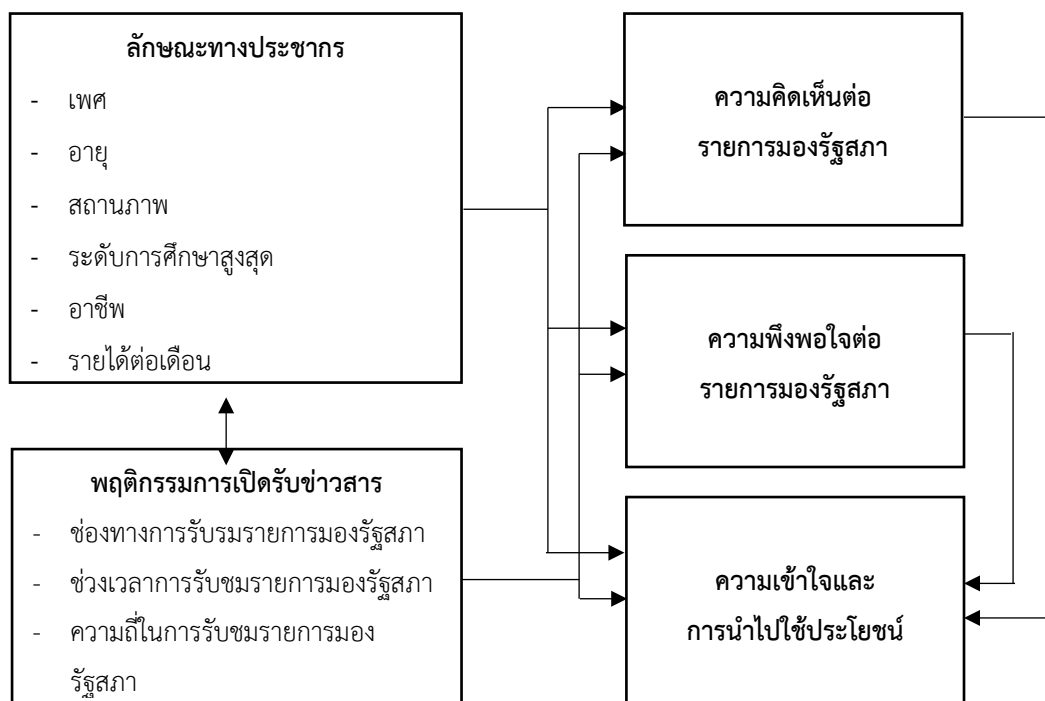
The 6th STOU National Research Conference

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสารและความพึงพอใจของผู้ชมในกรุงเทพมหานครที่มีต่อรายการมอ่งรัฐสภา เพื่อต้องการทราบว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครที่รับชมรายการมอ่งรัฐสภา ได้รับความรู้และมีทัศนคติอย่างไรต่อรายการ ตลอดจนความพึงพอใจของผู้ชมรายการมีมากน้อยเพียงใด อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการปรับปรุงรูปแบบ เนื้อหา การนำเสนอ และเผยแพร่ข่าวสารทางด้านนิติบัญญัติแก่ประชาชนผ่านสื่อโทรทัศน์

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการรับชมรายการมอ่งรัฐสภาของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการรับชมรายการมอ่งรัฐสภากับความคิดเห็นต่อรายการมอ่งรัฐสภาของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการรับชมรายการมอ่งรัฐสภากับความพึงพอใจต่อรายการมอ่งรัฐสภาของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการรับชมรายการมอ่งรัฐสภากับความเข้าใจและการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ชมรายการมอ่งรัฐสภาของในเขตกรุงเทพมหานคร
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อรายการมอ่งรัฐสภากับความเข้าใจและการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ชมรายการมอ่งรัฐสภาในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปที่รับชมรายการมอรัฐสภาผ่านทางสถานีโทรทัศน์รัฐสภา (ช่อง 10) และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (ช่อง NBT) ซึ่งอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 5% ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน และรวบรวมข้อมูลด้วยการเก็บแบบสอบถามประเภทให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามเอง (Self-Administered)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) สำหรับตัวแปรที่มี 2 ตัวแปร (เพศ) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการ LSD สำหรับตัวแปรที่มีตัวแปรย่อยมากกว่า 2 ตัวแปรขึ้นไป โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ สถิติ Chi-square โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation)

ผลการวิจัย

1. ด้านลักษณะประชากร พบว่า เพศ อาชีพ และรายได้ต่อเดือนของผู้ชมรายการมอรัฐสภา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการรับชมรายการมอรัฐสภาของผู้ชมในกรุงเทพมหานคร

2. ด้านพฤติกรรมการรับชมรายการมอรัฐสภา พบว่า ช่องทางการรับชมรายการ ความถี่ในการรับชมรายการ และการเลือกรับชมรายการต่างมีความเห็นต่อรายการมอรัฐสภาแตกต่างกัน

เมื่อมีการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ชมรายการที่มีความถี่ในการรับชมบ่อยครั้งกว่ามีความคิดเห็นต่อการชมรายการสูงกว่า ผู้ชมรายการที่รับชม 1 ครั้ง/สัปดาห์

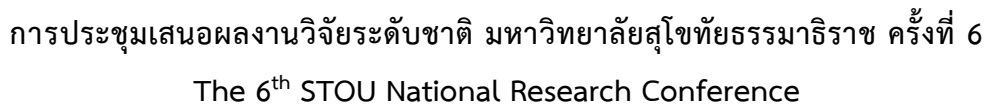
ผู้ชมรายการที่ชมตั้งแต่ต้นจนจบรายการโดยไม่เปลี่ยนช่อง มีความคิดเห็นต่อการชมรายการมอรัฐสภาสูงกว่าผู้ชมรายการที่ชมสลับกับรายการอื่น และผู้ชมรายการที่ชมแบบไม่ได้ตั้งใจ

ผู้ชมรายการที่ชมตั้งแต่ต้นจนจบรายการแต่เปลี่ยนช่องเมื่อโฆษณาและกลับมาชมอีกครั้ง มีความคิดเห็นต่อการชมรายการมอรัฐสภาสูงกว่าผู้ชมรายการที่ชมสลับกับรายการอื่น และผู้ชมรายการที่ชมแบบไม่ได้ตั้งใจ

ผู้ชมรายการที่ชมสลับกับรายการอื่น มีความคิดเห็นต่อการชมรายการมอรัฐสภาสูงกว่าผู้ชมรายการที่ชมแบบไม่ได้ตั้งใจ

3. ด้านความพึงพอใจต่อรายการมอรัฐสภา พบว่า ความถี่ในการรับชมรายการ และการเลือกรับชมรายการต่างมีความเห็นต่อรายการมอรัฐสภาแตกต่างกัน

เมื่อมีการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ด้านรูปแบบการนำเสนอรายการ ผู้ชมรายการที่มีความถี่ในการรับชมบ่อยครั้ง/สัปดาห์ มีความพึงพอใจต่อรายการมอรัฐสภาสูงกว่า ผู้ชมรายการที่รับชม 1 ครั้ง/สัปดาห์ ผู้ชมรายการที่ชมตั้งแต่ต้นจนจบรายการโดยไม่เปลี่ยนช่อง มีความพึงพอใจต่อรายการมอรัฐสภาสูงกว่าผู้ชมรายการที่ชมสลับกับ

ผู้ชมรายการที่ชมตั้งแต่ต้นจนจบรายการแต่เปลี่ยนช่องเมื่อโฆษณาและกลับมาชมอีกครั้ง มีความเข้าใจ และการนำไปใช้ประโยชน์สูงกว่า ผู้ชมรายการที่ชมสลับกับรายการอื่น และผู้ชมรายการที่ชมแบบไม่ได้ตั้งใจ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6 The 6th STOU National Research Conference

ผู้ชมรายการที่ชมสลับกับรายการอื่น มีความเข้าใจและการนำไปใช้ประโยชน์สูงกว่า ผู้ชมรายการที่ชมแบบไม่ได้ตั้งใจ

5. ด้านความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อรายการมอรรฐสภา มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจและการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้ชมรายการมอรรฐสภาในกรุงเทพมหานคร

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านลักษณะของประชากร ผู้ชมรายการมอรรฐสภาในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 35.45 ปี ซึ่งมีระดับการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 63.75 โดยมีอาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจร้อยละ 41.25 และจากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความถี่และระยะเวลาในการรับชมมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับ Brook (1971:P211-212) ที่กล่าวไว้ว่า เพศชายและเพศหญิงมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดเห็น และทัศนคติ โดยเพศหญิงมักมีพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อ โดยใช้เวลาดูโทรทัศน์ และฟังวิทยุมากกว่าเพศชาย และสอดคล้องกับผลการศึกษาของวัชรียา อานามวัฒน์ (2533) ที่ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโทรทัศน์เพื่อการใช้ประโยชน์และตอบสนองความต้องการ พบว่า เพศหญิงมีปริมาณการเปิดรับสื่อโทรทัศน์ในแต่ละวันมากกว่าเพศชาย

2. ด้านความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อรายการมอรรฐสภา ให้ความเห็นว่าเป็นรายการที่ทำให้ทราบข่าวด้านนิติบัญญัติ (กระบวนการทำงานด้านกฎหมาย) เป็นลำดับแรก ใกล้เคียงกับเป็นรายการที่ทำให้ทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการเมือง เป็นรายการที่มีการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองที่มีความทันสมัย และช่วยสร้างสำนึกความเป็นประชาธิปไตย มีการสรุปประเด็นเนื้อหาได้เป็นอย่างดี ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา พ.ศ. 2557 – 2560 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยนี้อาจมีความต้องการติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวข่าวสารด้านนิติบัญญัติอยู่ตลอด เพื่อนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ประโยชน์ในการสนทนาและการตัดสินใจ ดังนั้นพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของผู้ชมนี้ จึงเป็นข้อมูลที่รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแมคไกว์ และกูรีวิท (1974) ที่กล่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อไว้ว่า เป็นพฤติกรรมอิสระซึ่งผู้รับสารแสวงหาเพื่อจะได้มาซึ่งผลประโยชน์อย่างฉับพลัน (Immediate benefits) หรือผลประโยชน์ที่ตามมาในอนาคต (Delayed benefits) ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ที่ผู้รับสารต้องการ

3. ด้านพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารผ่านการรับชมรายการมอรรฐสภา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะรับชมรายการผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 (NBT) ซึ่งส่วนใหญ่จะรับชมในช่วงเวลา 17.00 – 18.00 น. โดยมีความถี่ในการรับชม 1 ครั้ง / สัปดาห์ มากที่สุด และ 2 ครั้ง / สัปดาห์ เป็นลำดับรอง และเป็นการรับชมสลับกับรายการอื่นมากที่สุด รับชมแบบไม่ได้ตั้งใจเป็นลำดับรอง และชมตั้งแต่ต้นจนจบรายการไม่เปลี่ยนช่องน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างยังคุ้นเคยกับการกระจายเสียงแบบเดิม (ระบบอนาล็อก) และคุ้นเคยกับกับสถานีสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 (NBT) มากกว่า ระบบดิจิทัลที่มีจำนวนช่องทางในการเลือกรับชมมาก รวมทั้งยังเป็นการรับชมในช่วงเวลาที่เลิกงานแล้วเพียง 1 ครั้ง / สัปดาห์ โดยไม่ได้ตั้งใจ ซึ่งจะต้องปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอรายการให้เกิดความน่าสนใจต่อไป และจากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ กิตติมา สุรสนธิ (2533, น.46-47) ที่กล่าวว่า บุคคลจะไม่รับข่าวสารทั้งหมดที่ผ่านมาเข้าสู่ตนทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนของ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ดังนั้นข่าวสารที่ถูกนำเสนอผ่านทางรายการมักจะถูกคัดเลือกตลอดเวลา ข่าวสารที่น่าสนใจ มีประโยชน์และเหมาะสมตามความนึกคิดของผู้ชมรายการจะเป็นข่าวสารที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

4. ด้านความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อรายการมอรรฐสภา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พึงพอใจด้านรูปแบบ การนำเสนอรายการโดยเฉพาะมีความเหมาะสมกับเนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอมีความน่าสนใจ ด้านเนื้อหา รายการโดยเฉพาะเนื้อหามีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และเนื้อหามีความน่าสนใจ ด้านคุณสมบัติของผู้ดำเนิน รายการ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า ผู้ดำเนินรายการมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่นำเสนอ และมีความน่าเชื่อถือ อยู่ใน ระดับมาก และถึงแม้ว่าภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก รูปแบบการนำเสนอ เนื้อหารายการ และคุณสมบัติ ของผู้ดำเนินรายการ ก็ควรจะต้องมองหาวัดกรรมต่างๆ มาเพิ่มช่องทางการ และปรับปรุงการนำเสนอรายการให้มีความน่าสนใจ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการเผยแพร่ข่าวสารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้คุณสมบัติของผู้ดำเนินรายการ ผู้ร่วมรายการ ส่วนใหญ่เป็นผู้มีชื่อเสียงในวงการด้านนิติบัญญัติ เป็น ส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ชมรายการมีความพึงพอใจต่อรายการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพลอย ปังชัยโย(2551) ที่พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับชมกับความพึงพอใจในการรับชมรายการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งด้านเนื้อหา รูปแบบรายการ และพิธีกรดำเนินรายการ รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรายุ ห่วงทรัพย์ (2548) ที่ว่าผู้ชมมีความพึงพอใจในการรับทราบข้อมูล เหตุการณ์และข่าวสารใหม่ๆและได้รับทราบข่าวที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

5. ด้านความเข้าใจและการนำไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างต่อรายการมอรรฐสภา กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่า สามารถทำให้เกิดความเข้าใจในงานด้านนิติบัญญัติ(กระบวนการทำงานด้านกฎหมาย) และสามารถนำ ความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการเพิ่มพูนความรู้ทางด้านการเมืองและด้านนิติบัญญัติของตน นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างยังสามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้ ทั้งการนำความรู้ที่ได้รับไปอ้างอิงขณะ สนทนา การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เข้าใจกระบวนการทางการเมือง รวมทั้งนำความรู้ที่ได้รับประกอบการ ตัดสินใจทางการเมืองได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Kippax and Murry, 1980) ที่กล่าวว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เลือกใช้สื่อ อย่างมีจุดหมายและเข้าใจถึงคุณประโยชน์ของสื่อที่มีต่อผู้ใช้ และสอดคล้องกับ wenner (อ้างอิงในนิลาวัณย์ พาณิชรุ่งเรือง,2540) ที่พบว่าการใช้ข่าวสารเพื่อประโยชน์ทางด้านข้อมูลเพื่อการอ้างอิงและเพื่อเป็นแรงเสริมย้ำ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมรวมทั้งการนำข้อมูลไปใช้ในการสนทนากับผู้อื่น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำเสนอเนื้อหาที่เพิ่มพูนความรู้ให้แก่วิถีชีวิตที่ดีต่อกฎหมาย การเมือง ระบบการปกครอง และ สภาผู้แทนราษฎรของไทย
2. ควรพัฒนารูปแบบสื่อการนำเสนอข่าวสารที่เกิดประโยชน์แก่ประชาชนทุกกลุ่ม อาชีพ ให้ความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีอันจะก่อให้เกิดความสามัคคีและอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบของชนในชาติ
3. ควรเชิญผู้มีชื่อเสียงมีความน่าเชื่อถือเป็นที่รู้จัก / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย / ผู้นำชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับ เนื้อหารายการที่นำเสนอมาร่วมสนทนาในรายการ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ รวมทั้งสร้างความรับรู้ และความเข้าใจที่ดีต่อกัน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

4. เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของรายการ และตอบสนองความต้องการของผู้ชม ควรเน้นการนำเสนอเนื้อหารายการที่เป็นเรื่องใกล้ตัว โดยเน้นรูปแบบการนำเสนอที่มีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย และให้ผู้ชมรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมในรายการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งถัดไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับชมรายการของผู้ที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับการทำงานด้านกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายต่างๆ เช่น ทนายความ ตำรวจ เป็นต้น
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้บังคับใช้กฎหมายหรือปกครองในระดับท้องถิ่น เช่น นักปกครอง นักการเมืองท้องถิ่น อบต. อบจ. นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้อำนวยการเขต เป็นต้น
3. ควรศึกษาความคิดเห็นรูปแบบการนำเสนอของผู้ผลิตสื่อ ผู้ดำเนินรายการเกี่ยวกับกฎหมาย เช่น บริษัทผลิตรายการโทรทัศน์
4. ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอรายการของผู้นำเสนอรายการในแง่มุมมองของกฎหมาย ผู้อบรมร่างกฎหมาย และการปกครองในสถานศึกษา ตลอดจนนักศึกษาด้านรัฐศาสตร์หรือนิติศาสตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรม的开รับชมรายการมอรัฐสภาในกรุงเทพมหานคร โดยสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือขอปรับผังรายการให้เหมาะสมต่อความต้องการของผู้ชม
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบของการนำเสนอรายการให้ประสบความสำเร็จได้
3. เป็นข้อมูลให้กับสถานีโทรทัศน์รัฐสภาในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาสถานีโทรทัศน์รัฐสภา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กิตติมา สุรสนธิ. (2533). *ความรู้ทางการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิรายุ ห่วงทรัพย์.(2548). *ความพึงพอใจจากการเปิดรับรายการข่าวโทรทัศน์บนเฮลิคอปเตอร์ทางสถานีโทรทัศน์ไอทีวีของประชาชนในกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ . (2557) . *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยSPSSและAMOS*. (พิมพ์ครั้งที่15) . กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- วิมาลา แก้วเนิน . (2549) . *ความพึงพอใจของผู้ชมรายการมอรัฐสภาทางสถานีโทรทัศน์ในเขตกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- วัชรียา อานามวัฒน์ . (2533). *พฤติกรรม的开รับสื่อโทรทัศน์เพื่อการใช้ประโยชน์และตอบสนองความต้องการ: ศึกษาเฉพาะกรณีรายการธรรมะพระพยอมกับนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพฯ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

- พิมพลอย ปัจฉัยโย. (2551). พฤติกรรมการเปิดรับและความพึงพอใจรายการข่าวบันเทิง "ดาวกระจาย" ทางโมเดิร์นไนน์ทีวีของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ .
- สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร . (2558) . เข้าถึงจาก <http://www.radioparliament.net/parliament/history.php> . [ออนไลน์].
- Brooks, W.D. (1971). Speech Communication: Dubugue. Iowa: W.M.C. Brown. McQuail, D., Blumer, J. G., & Brown, J. R. (1972). The television audience: A revised perspective in Sociology of Mass Communication Research. London: Sage Publications.
- Kippax, S., & Murry, J. P. (1980). Using the Mass Media Need Gratification and Perceived Utility. Communication Research, 7, 335-359.
- Wenner, L.A., & Rayburn, J. D. (1985). Palmgreen, P.